

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	8 september 2020
Zaaknummer	1947145
Portefeuillehouder	Mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Transitievisie Warmte

1. Kennisnemen van

De stand van zaken ten aanzien van de Transitievisie Warmte (TVW)

2. Inleiding

In de meeste huishoudens is aardgas nu nog een vanzelfsprekende keuze voor verwarmen en koken. Daar komt de komende 30 jaar verandering in. Niet in één keer, maar geleidelijk door middel van een wijkgerichte aanpak. In het landelijke Klimaatakkoord is opgenomen dat gemeenten de regierol krijgen bij deze wijkgerichte aanpak. In het internationale Klimaatakkoord, en de Klimaatwet (2019) zijn de klimaatdoelen vastgelegd, waaronder de opgave om in 2050 met alle wijken van het aardgas af te zijn.

Hoe een gemeente de regierol in de warmtetransitie oppakt en in welke wijk ze wanneer aan de slag gaat, beschrijft de gemeente in de Transitievisie Warmte (TVW). Voor de wijken of buurten die vóór 2030 van het aardgas afdgaan, worden ook de mogelijke warmte-alternatieven benoemd. In 2021 moet iedere gemeente een TVW te hebben.

De TVW is een visie en planning op hoofdlijnen. Na het vaststellen van de TVW zal, conform de planning in de TVW, per wijk een gedetailleerd Wijk Uitvoering Plan (WUP) worden gemaakt. Het WUP wordt samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald en bevat een gedetailleerde analyse van de wijk, inclusief een strategie om te komen tot duurzame warmtebron(nen).

Relatie Transitievisie Warmte en de Regionale Energie Strategie

De Regionale Energiestrategie (RES) heeft als doel om te onderzoeken waar hernieuwbare energie in de vorm van zon- en windenergie kan worden opgewekt. In juli 2021 zal de RES 1.0 ter besluitvorming in de raad liggen. In de RES 1.0 wordt tevens een onderdeel opgenomen dat over warmte gaat: de Regionale Structuur Warmte (RSW). De RSW beschrijft hoe de beschikbare warmtebronnen en de potentiële warmtevraag in de regio op een logische, efficiënte en betaalbare wijze kunnen worden gekoppeld en welke consequenties dit heeft voor de warmte-infrastructuur. Dit omdat warmtebronnen soms over gemeente en regiogrenzen heen kunnen worden benut. De uiteindelijke keuze voor een type warmte-infrastructuur doen gemeenten echter in hun eigen transitievisie. De RSW levert vooral inzichten op over de beschikbare bovengemeentelijke warmtebronnen die meegenomen kunnen worden in de TVW.

3. Kernboodschap

Vanaf juni 2020 is de gemeente Gooise Meren net als Blaricum, Huizen, Laren en Wijdemeeren, gestart met het proces om te komen tot een Transitievisie Warmte. De ontwikkeling van de TVW's van deze vijf gemeenten wordt regionaal ondersteund. Elke gemeente stelt uiteindelijk een eigen lokale TVW vast, maar doorlopen wel een gezamenlijk proces. Op deze manier kunnen de plannen op elkaar worden gestemd, kunnen gemeenten onderling van elkaar leren en wordt tevens een efficiency voordeel behaald. De gemeente Hilversum is in 2019 al gestart en de gemeente Weesp is een eigen traject gestart in nauwe samenwerking met Amsterdam.

Op regioniveau staan, tot en met de zomer van 2021, de volgende punten geagendeerd:

- Bepalen regierol van de gemeente in de uitvoering van de warmtetransitie
- Analyse van landelijke en lokale gegevens om zo inzicht te krijgen in de mogelijke duurzame warmteopties per wijk. Het gaat om gegevens over:
 - o gebouwenvoorraad per wijk
 - o warmtevraag en besparingspotentieel
 - o potentieel aan duurzaam warmte-aanbod
 - o bestaande (warmte) energie-infrastructuur
 - o de kosten (van duurzame warmtealternatieven ten opzichte van elkaar en voor bewoners)
- Benoemen van regionale kansen en risico's.
- Bepalen van regionale en lokale uitgangspunten voor de TVW. Het gaat hierbij om duurzaamheidsambities, sociaaleconomische, technische en participatieve uitgangspunten.
- Bepalen op basis van welke criteria besloten wordt wanneer welke wijk van het aardgas af gaat. Mogelijke criteria zijn kosten, sociale cohesie, aanwezige bewoners initiatieven, contracteerbaarheid, koppelkansen (klimaatadaptatie, werkzaamheden aan riolering/waterleiding/aardgas), et cetera
- Het via een interactief en iteratief proces betrekken van onze partners (netbeheerders, woningcorporaties, huurdersverenigingen, drinkwaterbedrijf, waterschappen en energie coöperaties) waar we al een aantal jaren mee samenwerken in het kader van "Samen op pad". Deze aanpak is ook met hen besproken.
- Opstellen van een regionale communicatie- en participatiestrategie

Na dit regionale proces zullen er per gemeente bijeenkomsten voor bewoners georganiseerd worden en wordt er per gemeente een eigen TVW opgesteld, waarbij de resultaten van bovengenoemde activiteiten worden verwerkt.

4. Consequenties

De overgang naar verwarmen en koken zonder aardgas is voor inwoners ingrijpend. De TVW voorziet bewoners, huis- en gebouweigenaren van het stapsgewijze tijdpad richting aardgasvrij. Ook wordt voor de wijken waarin de gemeente vóór 2030 aan de slag gaat inzichtelijk gemaakt welke toekomstige energievoorziening(en) kansrijk zijn, met een indicatie van de mogelijke kosten. Dit biedt huis- en gebouweigenaren perspectief om investerings- en verduurzamingsbeslissingen te nemen zoals isolatiemaatregelen en het vervangen van de cv-ketel. Het investeren in een duurzame woning levert vaak naast kostenbesparing ook comfortverbetering op.

5. Communicatie en participatie

De transitievisie warmte komt tot stand in nauwe samenwerking met belangrijke stakeholders, zoals netbeheerders, energie coöperaties, woningcorporaties en inwoners. Er zullen daarnaast verschillende momenten zijn waarop we u verder informeren en er formele besluitvorming plaatsvindt.

- Op 7 september staat een webinar gepland om raadsleden te informeren over het proces van de TVW én over de verschillende aspecten van de warmtetransitie met ruimte voor informatie-uitwisseling over de warmtetransitie.

- In januari wordt er een regiopodium georganiseerd over de startnotitie en de eerste analyse. Mogelijk wordt er lokaal ook nog een extra informatieavond georganiseerd voorafgaand aan het vaststellen van de startnotitie in de vijf gemeenteraden. Deze startnotitie beschrijft de “opdrachtomschrijving”; de voorgestane procesaanpak en de kaders en randvoorwaarden binnen dit proces.
- Na vaststelling van de startnotitie start in februari een eerste participatieronde per gemeente en in maart/april 2021 een tweede ronde per gemeente
- Op verzoek van de raad kan voor de zomer van 2021 een beeldvormende sessie georganiseerd worden. Na de zomer van 2021 wordt de TVW ter vaststelling aangeboden aan de vijf gemeenteraden
- Op verschillende momenten betrekken we onze partners (netbeheerders, de energie coöperaties en de woningcorporaties) bij de analysefase en het afwegingskader.

6. Vervolg

Bij deze raadsmededeling is een schema gevoegd met de globale planning om te komen tot de Transitievisie Warmte in 2021.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester